

ශ්‍රී ලංකා

ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

1989 අංක 5 දරන
බදු සමා පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1989 මැයි මස 11 වන දින]

අග්නිමුඛ නිගමය සම්බන්ධ මුද්‍රණය කරන ලදී.

1989 මැයි මස 12 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
කැසට් පත්‍රයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් විශේෂයෙන් පළ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

කොළඹ රජයේ මුද්‍රණ කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබන පැණි

මිල: ශත 90 යි.

හැකල් කාස්තුව: ශත 75 යි

[තනතුරු සම්පත් කළු 1989 මැයි මස 11 වන දින]

එල්. සී.—එ. 10/89

තැනැත්තකු විසින් ආදායම් පිළිබඳ වාර්තාවක් දෙපාර්තමේන්තු කර නොමැත්තා වූ හෝ ආදායම් බදු පැනවීමට අදාළ නීතිය යටතේ එම තැනැත්තා විසින් යැපෙය සූතු වාර්තාවක් කෙළින්ම කර නොමැත්තා වූ සම්පූර්ණ ලාභ සහ ආදායම් දැක්වෙන මුදල්, ජාතික ඉතිරි හිරිමේ බැංකුවේ කිසිදු බැංකු ජිවත්තයක් නිර්මාණය වීමට අවස්ථාවක් ඇතිවීම පිණිස ද, එම කිසිදු බැංකු ජිවත්තයක් තැන්පත් කරන ලද මුදල් සම්බන්ධයෙන් බද්දක් පනවා දිය යුතුව පිණිස ද, එම කිසිදු බැංකු ජිවත්තයක් තැන්පත් කරන ලද මුදල් නිශ්චිත කාර්යයක් සඳහා ආසන්න ලබා ඇතිවීමට අවස්ථාවක් ඇතිවීම පිණිස ද, එම කිසිදු බැංකු ජිවත්තයක් මුදල් තැන්පත් කරන තැනැත්තන්, එම මුදල් දැක්වෙන ලාභ සහ ආදායම් සම්බන්ධයෙන් ආදායම් බදු පනවීමට යටත් කිරීමක් සහ එම ලාභ මුදලට සහ ආදායම් මුදලට අදාළ වැරදි සඳහා නඩු පවරනු ලැබීමෙන් ආරක්ෂා කරනු පිණිස ද, ඒ වැඩි සම්බන්ධ වූ හෝ ආනුෂංගික කරුණු සඳහා වූ පනතකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:—

1. මේ පනත 1989 අංක 5 දරන බදු සම්පන්න යනු මෙන් කළුපිටු ලබන අතර, 1989 අප්‍රේල් මස 1 වන දින සිට, එය ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

බදු සම්පන්න
පන ක්‍රියාත්මක
වන දිනය.

2. (1) ආදායම් බදු පැනවීමට අදාළව තත් කාලයෙහි බලපැවැත්වෙන නීතිය යටතේ 1983 මාර්තු මස 31 වන දින හෝ එදිනට පෙර ලැබුණු හෝ උපරිත වූ යම් ලාභ සහ ආදායම් පවත්වාගත්, 1988 මාර්තු මස 31 වන දින හෝ ඊට පෙර අවසන් වන යම් තත්කාලීන වර්ෂයක් සඳහා ආදායම් බදු හෝ ආදායම් බදු මත අවසාරයක් 1983 අංක 11 දරන මුදල් පනත යටතේ ව්‍යාපාර පිරිමැවුම් බද්දක් හෝ 1981 අංක 09 දරන පිරිමැවුම් බදු පනත යටතේ පිරිමැවුම් බද්දක් හෝ කෙටිමල යටත් වත්තා වූ ද, එහි යම් තත්කාලීන වර්ෂයක් සඳහා එම කිසියම් පිරිමැවුමක් යටතේ ආදායම් වාර්තාවක් සපයා නොමැත්තා වූ හෝ එහි යම් තත්කාලීන වර්ෂයක් සඳහා එම පනතේ පිරිමැවුමක් යටතේ තමා විසින් සපයන ලද යම් වාර්තාවක් එම ලාභ හෝ ආදායම් කෙළින්ම නිර්මාණය කර ඇත්තා වූ ද යම් තැනැත්තකුට, (2) වන උපවගන්තියේ විධි විධිනම්ව යටත්ව මේ පනත අදාළ විය යුතු ය.

මේ පනත
අදාළ වන
තැනැත්තන්.

(2) 1988 මාර්තු මස 31 වන දින හෝ එදිනට පෙර ලැබුණු හෝ උපරිත වූ යම් ලාභ සහ ආදායම් හෝ පිරිමැවුම් සම්බන්ධයෙන් තත් කාලයේ ආදායම් බදු පැනවීමට අදාළ නීතියේ විධිවිධාන යටතේ කෙටිය යුතු ආදායම් බදු හෝ ආදායම් බදු මත වූ අවසාරයක් හෝ කෙටිමල මත ඇවියේ යයි කියනු ලැබීමක් හෝ සහ කරනු ලැබීමක් සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් හෝ අද්වය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙනත් යම් නිලධාරියකු විසින් හෝ විමර්ශන ආරම්භ කර ඇත්තේ යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් ද ඒ තැනැත්තාට මේ පනතේ විධිවිධාන අදාළ නොවිය යුතු ය.

(3) (2) වන වගන්තියෙහි විධිවිධාන අදාළ වන තැනැත්තකු නොවන (1) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් සෑම තැනැත්තකු ම, මින් ඔහු මේ පනතෙහි “මේ පනත අදාළ වන තැනැත්තකු” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

මේ පනත
අදාළ වන
තැනැත්තන්
විසින්
බැංකුවෙහි
විශේෂ
ගිණුමේදී
මුදල් තැන්පත්
කළ යුතු බව.

3. මේ පනත අදාළ වන්නා වූ යම් තැනැත්තකුට, ආදායම් බදු හෝ ආදායම් බදු මත අවිභාගයක් හෝ දැනවීමට අදාළව තත් කාලයේ බල පවත්නා නීතිය යටතේ, ඒ තැනැත්තා විසින් ආදායම් වාර්තාවක් සපයනු නොලැබූ හෝ ඒ තැනැත්තා විසින් සපයන ලද ආදායම් වාර්තාවක ඔහු විසින් කෙළින්ම කරනු නොලැබූ සම්ප්‍රදිපිත ලාභ හෝ ආදායම් හෝ නිෂෝජනය කෙරෙන මුදල් තිබෙන අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින්, තත් කාර්යය සඳහා බැංකුවෙහි විවෘත කරනු ලබන කිසියම් විශේෂ ගිණුමක, එම මුදල්, 1989 ජූනි 30 වන දින හෝ එදිනට පෙර හෝ ඔහුගේ මැරට තැන්පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

බැංකුවේ
විශේෂ
ගිණුමක
තැන්පත්
කරන ලද
මුදලින්
සියයට
20 කට
කමින
මිද්දක්
අය කිරීම.

4. (1) 3 වන වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ බැංකුවේ විශේෂ ගිණුමෙහි මුදල් තැන්පත් කරන සෑම තැනැත්තකු ම—

- (අ) මේ පනතේ උපලේඛනයෙහි දක්වා ඇති ආකාරයෙහි වූ ප්‍රකාශයක් බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය; තව ද
- (ආ) එසේ තැන්පත් කරන ලද මුදලින් සියයට 20 කට කමින මුදලක් මිද්දක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත කෙළීමට යටත් විය යුතු ය.

(2) යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, යම් තැනැත්තකු විසින් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු මිද්ද, 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි එවැනි යම් විශේෂ ගිණුමක එම තැනැත්තාගේ මැරට තිබෙන මුදල්වලින් බැංකුව විසින් 1989 ජූලි මස 31 වන දින හෝ එදිනට පෙර කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ගෙවිය යුතු ය.

(3) 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ එවැනි යම් විශේෂ ගිණුමක යම් තැනැත්තකුගේ මැරට තිබෙන්නා වූ මුදල්වලින් (2) වන උපවගන්තිය යටතේ බැංකුව විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට මිද්ද කෙළීමට එම තැනැත්තා විසින් බලය දෙනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, එම මිද්ද එම තැනැත්තා විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට කෙරෙන ලද හෝ සලකනු ලැබිය යුතු ය.

විශේෂ
ගිණුමේදී
තැන්පත්
කරන ලද
මුදල් අයදු
මක සහතික
කළ යුතු බව.

5. 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ එවැනි යම් විශේෂ ගිණුමක මුදල් තැන්පත් කර ඇති යම් තැනැත්තකුට, 6 වන වගන්තියෙහි නිශ්චිත කාර්යයන් සඳහා හැර, 4 වන වගන්තියෙහි සඳහන් මිද්දක් ගෙවීමෙන් පසුව එම විශේෂ ගිණුමෙහි එම තැනැත්තාගේ මැරට ඉතිරිව ඇති සම්පූර්ණ මුදල හෝ ඉන් කොටසක් හෝ (එම ඉතිරි මුදලට එකතු වන පොලිය හැර) 1991 ජූලි මස 1 වන දිනට පෙර ආපසු ලබා ගැනීමට වෙනත් යම් නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද බැංකුව විසින් ඉම නොදිය යුතු ය.

6. (1) 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ එවැනි යම් විශේෂ නිශ්ක්රමික මුදල් තැන්පත් කර ඇති යම් තැනැත්තකුට, 4 වන වගන්තියෙහි සඳහන් බද්ද ගෙවීමෙන් පසුව එම විශේෂ නිශ්ක්රමික මුදලක් බැරට ඉවරි වී ඇති මුදල 1984 ජූලි මස 30 වන දිනට පසුව ආපසු ලබාගත හැකි ය :

විශේෂ නිශ්ක්රමික තැන්පත් කරන ලද මුදල් අපසු ලබාගත හැකි කාර්යයක්.

එසේ වුවද එම නිශ්ක්රමික මුදල හෝ ඉන් කොටසක් හෝ—

(අ) තැනැත්තන් දස දෙනෙකුට නොඅඩු සංඛ්‍යාවකට රැකියා සලසන්නා වූ ද, ජනසම්ප්‍රදාය වැඩ සිදුවෙල ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ අභිමතවරයා විසින් අනුමත කර ඇත්තා වූ ද, කෘෂි කාර්මික හෝ කාර්මික ව්‍යවසායයක ආයෝජනය කිරීම සඳහා ; හෝ

(ආ) 1989 ජනසම්ප්‍රදාය අරමුදල් පනත මගින් පිහිටුවන ලද ජනසම්ප්‍රදාය අරමුදලට ප්‍රදානයක් කිරීමේ කාර්ය සඳහා 1989 ජූලි මස 31 වන දිනයෙන් පසුව ආපසු ලබාගනු ලැබිය හැකි ය.

(2) 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ එවැනි යම් විශේෂ නිශ්ක්රමික තැන්පත් බැරට තිබෙන මුදල්, 6 වන වගන්තියේ අතුරු වගන්තියෙහි නියමිත යම් කාර්යයක් සඳහා 1989 ජූලි මස 31 වන දිනට පසුව ආපසු ලබාගන්නා යම් තැනැත්තකු, ඒ මුදල් අපසු ලබා ගන්නා ලද කාර්ය සඳහා ඒ මුදල් යොදා ගැනීම සැඟරා තබන අවස්ථාවක, එම තැනැත්තා මෙම පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය. තව ද, නිසාසේසත්වරයකු ඉදිරියේ ලක්ෂ්‍ය වන විනයය කින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට ආපසු ලබාගන්නා ලද මුදලට සමාන මුදලකට හෝ රුපියල් පණක් දහසකට වැඩි කොමිස්සන් වූ අවස්ථාවක ඔහු යටත් විය යුතු ය.

(3) 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ එවැනි යම් විශේෂ නිශ්ක්රමික තැන්පත් බැරට තිබෙන මුදල් 1989 ජූලි මස 31 වන දිනට පසුව ආපසු ලබා ගෙන 6 වන වගන්තියේ අතුරු වගන්තියෙහි නිශ්චිත කාර්යයන්ගෙන් කිසිවක් සඳහා ඒ මුදල් යොදා ගන්නා වූ යම් තැනැත්තකුගේ 1989 අප්‍රේල් මස 1 වන දින හෝ ඉන් පසුව ආරම්භ වන යම් තත්ත්වයේ වර්ෂයක් සඳහා ඔහු අය කළ හැකි ආදායම් ආයෝජනය කිරීමේ දී, වෙනත් යම් නීතියක කුමක් සඳහන් ව ඇත ද එසේ යොදවන ලද මුදල් සම්ප්‍රදායෙන් ඒ තත්ත්වයේ වර්ෂය සඳහා ඒ තැනැත්තාගේ තත්ත්වයේ කළ හැකි ආදායමෙන් අඩු කිරීමකට ඉඩ නොදිය යුතු ය.

7. 4 වන වගන්තියෙහි සඳහන් බද්ද ගෙවීමෙන් පසුව, 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ එවැනි යම් විශේෂ නිශ්ක්රමික යම් තැනැත්තකුගේ බැරට තිබෙන ඉතිරි මුදල සම්පත්වශයෙන්, වෙනත් ඉතිරි කිරීමේ නිශ්ක්රමික බැරට ඇති මුදල් මත කැපවී විසින් ගෙවිය හැකි පවත්නා කෙළි ප්‍රමාණය අනුව ගෙවීමෙන්,

විශේෂ නිශ්ක්රමික තැන්පත් කරන ලද මුදල් සම්පත්වශයෙන් ගෙවීම.

සිංහුවි විසින් ගෙවිය යුතු ය. එසේ උපරිත වන පොලිය එම තැනැත්තා විසින් 1989 ජූලි මස 31 වන දිනයෙන් පසුව අපසු ලබා ගනු ලැබිය හැකි ය.

4 වන
වගන්තියෙහි
බදුගත් බද්ද
සෙව්න ඇතැයි
සලකනු ලබන
තැනැත්තන්
ඇතැම් ඉදු
වලින් තනනු
පැවරීමටදීත්
අරහන පිරිමි.

8. 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ චරිතිය යම් විශේෂ සීමිත ක්ෂේත්‍රයකින් තැන්පත් කරනු ලැබුවා වූ ද, 4 වන වගන්තියෙහි සඳහන් බද්ද සෙව්න ඇතැයි ඒ වගන්තිය යටතේ සලකනු ලබන්නා වූ ද, මේ පනත අදාළ වන යම් තැනැත්තකු—

(අ) (i) 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ සම්ප්‍රධික ලාභය හෝ ආදායමෙහි හෝ මුදලින් තැන්පවන, 1988 මාර්තු මස 31 වන දින හෝ එදිනට පෙර හෝ අරම්භ වන යම් තත්ත්වයේදී වර්ෂයක් සඳහා ආදායම් බද්ද හෝ ආදායම් බද්ද මත අධිකාරයක් හෝ පැනවීමට අදාළ කිසියම් යටතේ කිසියම් ආදායම් බද්දක් හෝ ආදායම් බද්ද මත අධිකාරයක් ;

(ii) 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ සම්ප්‍රධික ලාභය හෝ ආදායම හෝ යොදනු ලැබුවේ 1988 මාර්තු මස 31 වන දින හෝ එදිනට පෙර හෝ අවසන් වන යම් තත්ත්වයේදී වර්ෂයක් සඳහා වූ ඔහුගේ ශුද්ධ ධනය ලබා ගැනීම සඳහා ද, ඔහුගේ ඒ ශුද්ධ ධනය සම්බන්ධ යෙහා, ධන බද්ද හෝ ධන බද්ද මත අධිකාරයක් හෝ පැනවීමට අදාළව තත් කාලයේ බලපවත්වන කිසියම් යටතේ කිසියම් ධන බද්දක් හෝ ධන බද්ද මත අධිකාරයක් ; හෝ

(iii) 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ සම්ප්‍රධික ලාභවල හෝ ආදායමෙහි හෝ මුදල, කිසිවිගේ නැතහොත් ලැබුවේ යම් පිරිවැටුම් සම්බන්ධයෙන් 1989 අංක 11 දරන මුදල් පනත යටතේ වූ යම් ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බද්දක් හෝ 1981 අංක 89 දරන පිරිවැටුම් ඉදු පනත යටතේ යම් පිරිවැටුම් බද්දක් ගෙවීමට ; හෝ

(ආ) (i) 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ සම්ප්‍රධික ලාභය හෝ ආදායමෙහි හෝ සම්පූර්ණ මුදල නැතහොත් ඉන් කොටසක් වෙනුවෙන් හෝ ඊට සම්බන්ධව හෝ 3 වන වගන්තියෙහි සඳහන් පරිදි වූ සම්ප්‍රධික ලාභවල හෝ ආදායමෙහි සම්පූර්ණ මුදල හෝ ඉන් කොටසක් හෝ යොදවනු ලැබ ඇත්තේ යම් ව්‍යාපාර අත්කර ගැනීම සඳහා ද, ඒ ධනය වෙනුවෙන් හෝ ඊට සම්බන්ධව, 1988 මාර්තු මස 31 වන දින හෝ එදිනට අවසන් වන තත්ත්වයේදී වර්ෂය සඳහා ආදායම් බද්ද හෝ ආදායම් බද්ද මත අධිකාරයක් නැතහොත් ධන බද්ද හෝ ධන බද්ද මත අධිකාරයක් පැනවීමට අදාළව තත් කාලයෙහි බලපවත්නා වූ කිසියම් ; හෝ

(ii) 3 වන විභාග්ගියෙහි සඳහන් පරිදි වූ සම්මතයන් ලාභවල හෝ ආදායමෙහි මුදල විධිවිධානවලට නැතහොත් ලැබුණේ යම් පිරිවැටුමක් සම්බන්ධයෙන් ද, 1989 අප්‍රේල් මස 1 වන දිනට පෙරාතුව වූ යම් කාල සීමාවක් සඳහා ඒ පිරිවැටුමට අදාළ ව, 1983 අංක 11 දරන මුදල් පනත හෝ 1981 අංක 89 දරන පිරිවැටුම් බදු පනත; හෝ

යටතේ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් නඩු පවරනු ලැබීමට හෝ දඬුවමකට යටත් නොවිය යුතු ය.

9. ආදායම් බද්ද හෝ ආදායම් බද්ද මත වූ අධිකාරයක් හෝ බැර බද්ද හෝ බැර බද්ද මත වූ අධිකාරයක් හෝ පැනවීම විණිස, තත් කාලසීමා බලපවත්වා තිබියහොත් විධිවිධාන යටතේ කරන ලද යම් තත්ත්වයක් හෝ, එහි විධිවිධාන යටතේ අවසානයක් මත හා තීරණයක් මත වී ඇති වෙනත් යම් කාරණාවක් හෝ සංකේතයක යටිමට, ඉහත දැක්වෙන විධිවිධාන කිසිවකින් බලය පැවරෙන ලෙසට කියවා හෝ රැකීම නොහැක යුතු ය.

තමන් කරන ලද සම්පත් සේවයක් යම් පනතක් ඉහත දැක්වෙන විධිවිධාන යටතේ ප්‍රතිපත්තියක් යටතේ බලය පැවරෙන ලෙසට කියවා හෝ රැකීම.

10. (1) මේ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී තමන්ට දැන නොහැටි ලැබෙන සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන්, බැංකුවේ භූමි නිලධාරියෙකු හෝ සේවක, කිසිදු තත්ත්වයකු විසින් ද, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි භූමි නිලධාරියෙකු හෝ සේවක, කිසිදු තත්ත්වයකු විසින් ද, රහස්‍යභාව රැකිය යුතු අතර, රහස්‍යභාව රැකීමට ආධාර කළ යුතු ය:

රහස්‍යභාව රැකීම.

එසේ වුවද බැංකුවෙහි යම් නිලධාරියෙකු හෝ සේවක කිසිදු තත්ත්වයකු විසින්, 3 වන විභාග්ගියෙහි සඳහන් පරිදි වූ යම් විශේෂ සම්මතයකට අදාළ පනත දැක්වෙන විස්තර, අම් පනතේ විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීමේ කාර්යය, සඳහා, දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් වරයා වෙත හෝ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධාරියෙකු වෙත හෝ යම් අධිකාරයකින් වෙන හෝ දත්වා පිටිය නැතිව:—

ඒ විස්තර නම්—

- (අ) යම් දරන්නාගේ නම් සහ ආදායම් බදු ලිපියකුළුවේ අංකය;
- (ආ) යම් වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් වේ නම් එහි නම් සහ ආදායම් බදු ලිපියකුළුවේ අංකය;
- (ඇ) මුදල් තැන්පත් කළ දිනය හෝ ආපසු ලබාගත් දිනය;
- (ඈ) තැන්පත් කළ හෝ ආපසු ලබාගත් මුදල;
- (ඉ) එම විශේෂ සම්මතයට අදාළව 4(1) (අ) වන විභාග්ගිය යටතේ යම් සක්‍රියයක සඳහන් වෙනත් විස්තර.

පාර්ලිමේන්තුවේ ප්‍රකාශන කොමිෂන්වල සහ නිව්වල පාර්ලිමේන්තු ප්‍රකාශන මණ්ඩල (පද්ධති) 4. 177 කී
 (සියල්ලය: 4. 246 කී ප්‍රකාශන 1, රජයේ ප්‍රකාශන පාර්ලිමේන්තු ප්‍රකාශන කමිටු පිළිබඳව
 ප්‍රකාශන 1: 15 කීවි දිනට පෙර දුරකථන මුදල් සහතික පද්ධති පිළිබඳව එක් එක් පාර්ලිමේන්තු ප්‍රකාශන මණ්ඩල
 පිළිබඳව ප්‍රකාශන.